

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 699/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Romanom Šulhánekom, I. kolónia 2189/41, Martin, proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/44/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/44/2022. Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov. Sťažovateľ tiež žiada priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 2 500 eur, ako aj náhradu trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 11. novembra 2022 na okresnom súde žalobu o náhradu škody, ktorou sa domáha uloženia povinnosti žalovaným ([REDAKOVANÉ]) zaplatiť mu náhradu škody vo výške 21 095,04 eur. Predmetom napadnutého konania je ujma na zdraví spôsobená nehodou sťažovateľa na motocykli v dôsledku nerovnosti na vozovke spôsobenej výkopovými prácami a neoznačením takejto vady vozovky dopravnými značkami.

3. Sťažovateľ zaslal okresnému súdu dupliku k replike žalovaných s tým, že súčasne (v máji 2023) navrhol pristúpenie do konania ďalšieho žalovaného ([REDAKOVANÉ]), keďže z dôvodu vyjadrenia žalovaného [REDAKOVANÉ] a jeho príloh nadobudol

presvedčenie, že aj uvedená spoločnosť mohla byť zodpovednostným subjektom pri náhrade škody spôsobenej sťažovateľovi.

4. Od júna 2023, keď bolo súdu doručené podanie žalovaného ([REDACTED]), nedošlo k žiadnym úkonom zo strany okresného súdu okrem zaslania uvedeného vyjadrenia ostatným stranám sporu, a to až do marca 2024.

5. Dňa 5. marca 2024 došlo k zmene zákonného sudcu a vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Zuzane Kotríkovej.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 26. september 2024, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu potreby doplnenia dokazovania o znalecký posudok z odvetvia cestnej dopravy. Sťažovateľ uvádza, že predmetný znalecký posudok nebol dosiaľ okresnému súdu doručený.

7. Sťažovateľ namieta, že od podania žaloby v súhrne uplynuli tri roky a konanie vedené na okresnom súde nie je ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, pričom vydanie prvoinštančného rozhodnutia je v nedohľadne.

8. Sťažovateľ konštatuje, že okresný súd sa zatiaľ zaoberal podstatou veci na jednom súdnom pojednávaní. Keďže má trvalé zdravotné následky a nemôže vykonávať plnohodnotne svoje dovtedajšie povolanie tenisového trénera, absencia rozhodnutia vo veci samej má dopad na jeho život tak z pracovnej, ako aj finančnej stránky (strata na zárobku).

9. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ten žiadnym spôsobom neprispel k priet'ahom v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania sporovej strany a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Ústavný súd (obdobne ako ESLP) prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (rozsudok ESLP z 30. 3. 2023 vo veci Roth Neved'alová proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 50525/21, bod 11, obdobne IV. ÚS 465/2022).

12. Vo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd konštantne vychádza z názoru, že samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

13. V zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry ESLP dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66), pričom toleruje aj isté obdobia nečinnosti (pozri napr. Cesarini v. Taliansko, č. 11892/85, rozhodnutie ESLP z 12. 10. 1992, body 20 – 21 alebo Dostál v. Česká republika, č. 52859/99, rozhodnutie ESLP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

14. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju dnes už stabilnú judikatúru k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021, I. ÚS 531/2023)].

15. Po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou ústavný súd dospel k záveru, že pasivitu okresného súdu v napadnutom konaní možno považovať za hraničnú, nie však natoľko závažnú, aby ju bolo nevyhnutné klasifikovať ako prietahy v konaní, keďže stále je v limitoch ústavných požiadaviek kladených na rozhodovanie o podanej žalobe na jednom stupni. Napadnutý postup okresného súdu tak toho času nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

16. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by okresný súd v ďalšom priebehu napadnutého konania pokračoval v spôsobovaní prietáhov (resp. ak by celková dĺžka napadnutého súdneho konania dosiahla neprípustnú úroveň vo vzťahu k predmetu konania), toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu